

उप प्रमुख फिजियोथेरापिस्ट

(नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५को नियम ९बमोजिम)

कार्य विवरण	
१. पद: उप प्रमुख फिजियोथेरापिस्ट	१०. कार्यालयको ठेगाना:.....प्रदेश,
२. सेवा: स्वास्थ्य	.....जिल्ला, ...स्थान,
३. समूह: फिजियोथेरापी	.....स्वास्थ्य तथा जनसंख्या
४. तह: नवौं	मन्त्रालय/विभाग/ अस्पताल .....
५. तलब (मासिक): नेपाल सरकारले तोके वमोजिम	.....शाखा..... फाँट
६. काम गर्ने समय: नेपाल सरकारले तोके वमोजिम	११. आवश्यक योग्यता: सम्बन्धित ऐन तथा नियमावलीमा उल्लेख भए वमोजिम।
७. कर्मचारीको नाम:	१२. उत्तरदायित्व: प्रमुख मेडिकल सुपरिटेण्डेन्ट/अस्पताल निर्देशक
८. कर्मचारीको संकेत नम्बर:	
९. सुपरीवेक्षण गर्नुपर्ने: आफ्नो फाँटको समन्वय गरी काम गर्नु पर्ने सहायक स्तर वा तल्लो तहका कर्मचारीहरू	

सम्पादन गर्नुपर्ने काम, कर्तव्य, तथा उत्तरदायित्व

नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन तथा नियमावलीको अधीनमा रही नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायिक परिषदले तयार गरेको फिजियोथेरापीको व्यावसाहिक आचारसंहिता (कोड अफ ईथिक्स) पालना गर्दै नियमानुसार कार्यहरू गर्ने।

१) अन्तरङ्ग सेवा

- अस्पतालमा भर्ना भएका बिरामीहरूको राष्ट्रिय नीति तथा उपचार प्रोटोकल अनुसार निदान, उपचार डिस्चार्ज वा प्रेषण सेवा प्रदान गर्ने ।
- अस्पतालद्वारा प्रदान गर्ने फिजियोथेरापी सेवालार्ई गुणस्तर युक्त बनाउनका लागि चाहिने आवश्यक मेसिन तथा साधन, उपकरणहरू जुनसुकै बेला प्रयोगहुने अवस्थामा राख्ने ।
- बिरामीहरूको अभिलेख सम्भव भएसम्म बिधुतिय माध्यममा व्यवस्थापन गर्ने, प्रगति विवरणहरू, अध्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित विभागलार्ई जानकारी गराउने ।
- बिरामीहरूको उपचारको लागि अस्पतालका विभिन्न विशेषज्ञ/विभागहरूसंगर अस्पताल निर्देशक वा मे. सु.संग समन्वय गर्ने ।
- बिरामीको आवश्यकता अनुसार फिजियोथेरापी सेवा प्रदान गर्ने ।

- विरामीहरूलाई आवश्यक अनुसार सिकाउने र आफ्नो मातहतका कर्मचारीलाई निर्देशन दिने।
- नियमित राउन्डमा सहभागी हुने र कन्सल्टाण्टको निर्देशन बमोजिम गर्ने गराउने।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक कार्यक्रम संचालन भएको खण्डमा एकीकृत/छुट्टै राउन्ड संचालन गर्ने, bed side प्रशिक्षण दिने।
- आवश्यकतानुसार विभिन्न विषयको विशेषज्ञ संग समन्वय गरि क्लिनिकल प्रोटोकल निर्माण गर्ने।
- विरामीको सुरक्षालाई ध्यानमा राखी आफुपनि सुरक्षित रहेर सेवा प्रदान गर्ने।

२) बहिरङ्ग सेवा

- आवश्यक भएका विरामीहरूलाई सेवा प्रदान गर्न स्वयं संलग्न हुने र फिजियोथेरेपिस्ट, फिजियोथेरापी सहायकलाई निर्देशन दिने।
- अस्पतालका जचाउन आएका विरामीलाई प्राथमिकतामा राखी नियमित एवं गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने।
- फिजियोथेरापी आवश्यक पर्ने विरामीहरूको जांचगरि विरामीको समस्या अनुरूप उपचारविधि तयारपार्ने र प्रगति परगति ध्यानमा राखी आवश्यकता अनुसार परिवर्तन गर्ने।
- विरामीको निदान गरी सकेपछि आवश्यकता अनुसार आचारसंहितामा लेखिएका औषधिहरू तथा अन्य सहायक सामग्री प्रेस्क्राइब गर्ने।
- विशेषज्ञ फिजियोथेरापी सेवा आवश्यक परेको खण्डमा विरामीको समस्या छलफल गरी उपचारमा स्वयं संलग्न हुने र आफ्नो मातहतका कर्मचारीलाई निर्देशन दिने।
- विरामीहरूको दैनिक रेकर्ड राख्ने, व्यवस्थापन गर्ने।
- आवश्यकता परेमा अन्यविभागीय विज्ञसंग छलफल गरी सेवा प्रदान गर्ने।
- आवश्यकतानुसार विभिन्न विषयको विशेषज्ञ संग समन्वय गरि क्लिनिकल प्रोटोकल निर्माण गर्ने।
- अपांगता भई जचाउन आएका व्यक्तिहरू प्राथमिकतामा राखेर उपचार गर्ने।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक कार्यक्रम संचालन भएको खण्डमा अध्ययनरत विधार्थीलाई विरामीको उपचारमा सिकाउने उद्देश्यले संलग्न गराउने र अन्य किर्याकलापमा समेत सहभागी गराउने।

३) प्रेषण सेवा

- अस्पतालमा प्रदान गर्न नसकिने तथा नभएका सेवाहरूको लागि माथिल्लो अस्पतालमा वा विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्ने अस्पतालमा प्रेषण गर्ने।
- प्रेषणप्रणालीको प्रतिक्रिया रेकर्ड राख्ने।
- रेफर गर्नुपर्ने विरामीहरूलाई गम्भीरताको आधारमा व्हील चेयर, औषधिहरू तथा स्वास्थ्य कर्मी सहित सम्पूर्ण आवश्यक कागजात सहित पठाउने।
- विरामीको आवश्यकता अनुसार एम्बुलेन्स तथा यातायात व्यवस्थापनमा सहजीकरण गर्ने।

४) आकस्मिक सेवा / विपद व्यवस्थापन

- आकस्मिक अवस्थामा आएका बिरामीहरूलाई फिजियोथेरापीको आवश्यकता अनुसार चिकित्सकसंग समन्वय गरी सेवा दिने ।
- विपद व्यवस्थापनको पूर्व तयारी गर्ने ।
- प्राकृतिक बिपत्तिको बेला सम्बन्धित अस्पतालको प्रोटोकल अनुसार आफ्नो अधिकार प्रयोग गरि काम गर्ने ।
- विभिन्न किसिमका आकस्मिक/ विपदको बेला आवश्यकता अनुसार गरिने फिजियोथेरापी सम्बन्धि सेवाहरूको अध्यावधिक गर्ने ।

व्यवस्थापकीयसंग सम्बन्धी

१) योजना तर्जुमा

- फिजियोथेरापी सेवाको गुणस्तरवृद्धि गर्न साप्ताहिक, मासिक, चौमासिक तथा बार्षिक योजना तर्जुमा गर्ने ।
- सेवाको गुणस्तरवृद्धि गर्न तथा सेवामा बिरामीप्रति उत्तरदायित्व निर्वाह गर्न फिजियोथेरापीको क्षमता बढाउन विभिन्न तालिमहरूको योजना बनाई कार्यन्वयन गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सेवा समुदाय स्तरसम्म पुर्याउन विभिन्न कार्यक्रमको योजनाबनाउनेर शैक्षिक कार्यक्रममा संलग्न गर्ने ।
- विभिन्न कार्यक्रमको योजनाको साधैत्यसको बजेटसहितको योजना बनाई अस्पताल निर्देशक वा मे. सु. समक्ष स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने ।
- विपद अवस्थाको लागि अस्पताललाई पूर्व तयारी अवस्थामा राख्ने र सकेसम्म अंगभंग हुनबाट रोक्ने पूर्व तयारी योजना बनाउने र साहायक सामग्रीको यथेष्ट व्यवस्था गर्न योजना बनाउने ।
- अपांगता पुनर्स्थापना क्षेत्रमा कार्य गर्ने विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थासंग समन्वय गरी अपांगता को नियन्त्रण सम्बन्धी एकमुष्ट कार्ययोजना बनाउने र संस्थाहरूको कामको दायराहेरी जिम्मेवारी दिने ।
- फिजियोथेरेपिस्ट र फिजियोथेरापी सहायकले बनाएका योजनाहरूको विश्लेषण गरि उचित योजना अस्पताल निर्देशक वा मे. सु.समक्ष पेश गर्ने ।
- बिगतमा योजना बनाउदा देखिएका समस्याहरू सामाधान गर्न आवश्यक परिवर्तन गर्ने ।
- माथिल्लो निकायलाई फिजियोथेरापी सेवा सम्बन्धि योजना बनाउन आवश्यक मद्दत गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक कार्यक्रम र तालिमको बार्षिक कार्ययोजना बनाउने र सो को जानकारी सम्बन्धित सबै निकायमा गराउने ।

२) अनुगमन, सुपरिवेक्षण, मुल्यांकन

- अस्पतालमा अपांगता सम्बन्धी निर्माण भएका पूर्वाधारहरूको सेवा प्रवाहको दृष्टिकोणबाट नियमित अनुगमन गर्ने र प्राविधिकहरूबाट अनुगमन गराउने ।
- पूर्वाधार निर्माणको अवस्था बारे सम्बन्धित निकायमा नियमित रिपोर्टिङ्ग र प्रतिवेदन गर्ने ।

- फिजियोथेरापी तथा अपांगता सम्बन्धित अन्य शाखा तथा विभागका सूचकहरू अध्ययन, अनुगमनगरी प्रतिवेदन लिने र विभिन्न पृष्ठपोषण दिने ।
- आफ्नो मातहतका कर्मचारीको मासिक कार्यविवरण तयार पारी सोअनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने
- आफुले सम्पादनगरेका सेवाहरूको न्युनतम गुणस्तर कायम गर्ने ।
- कार्यक्रममा संलग्न व्यक्तिहरूको रचनात्मक सुपरिवेक्षण गर्ने र त्रुटिहरूको पृष्ठपोषण दिने र सो को प्रतिवेदनको अभिलेख राख्ने ।
- फिजियोथेरापी सेवा लिएका बिरामीहरू र अन्य विभागबाट प्राप्त प्रतिक्रियाहरू मुल्यांकन गरि उचित सुधार गर्ने ।

३) अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन

- सम्पादन भएका कार्यक्रमहरूको समयमै प्रतिवेदन तयार गरी माथिल्लो निकायमा पेश गर्ने ।
- सेवा लिन आएका बिरामीहरूको दैनिक रेकर्ड व्यवस्थापन गर्ने ।
- बिरामीहरूको मासिक रेकर्ड सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि उपकरण र सामग्रीहरूको अभिलेख राख्ने ।
- अभिलेखलाई विश्लेषण गरि भावी योजना बनाउन आवश्यक पहल गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सेवाको वार्षिक प्रतिवेदन अस्पतालको बुलेटिन वा स्मारिकामा प्रकाशित गर्न पहल गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक गतिविधि, तालिम, र अनुसन्धान जस्ता कार्यक्रमहरूको अभिलेख राख्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

३) स्वास्थ्यशिक्षा

- बिरामी तथा कुरुवाहरूलाई आवश्यकता अनुसार अस्पतालको फिजियोथेरापी सेवा सम्बन्धी नीति नियम र व्यवस्थाको जानकारी गराउने ।
- अस्पतालको विश्राम कक्षमा स्वास्थ्य शिक्षा सामग्रीहरूको सुनिश्चित गर्न पहल गर्ने ।
- कार्यक्षेत्रको अवस्था हेरी जनचेतनाका स्वास्थ्य सामग्रीहरू विभिन्न भाषामा बनाउन पहल गर्ने ।
- दुर्घटना तथा अपांगता रोकथाम सम्बन्धी विभिन्न संचार मध्यमबाट नियमित रूपमा जानकारी गराउने ।
- विधालय तथा समुदायमा दुर्घटना तथा अपांगता रोकथाम सम्बन्धी विशेष स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।

४) प्रशासनिक कार्य

- फिजियोथेरापी कार्यक्रमको प्रमुख भई कार्य गर्ने ।
- आफ्नो मातहतका कर्मचारीहरूको विदाको सिफारिस गर्ने ।
- अस्पतालका विभिन्न बैठकमा आवश्यकता अनुसार सहभागी र हुने राय सल्लाह दिने ।
- निर्देशक वा मे. सुको निर्देशन अनुसार अन्य अतिरिक्त जिम्मेवारी लिने ।
- मासिक ड्युटी रोस्टर बनाउने ।

- फिजियोथेरापी विभागको अन्तरिक बैठक बस्ने र उत्पन्न भएका समस्या समाधान गर्ने ।
- मन्त्रालय र विभागको माग अनुसार विभिन्न विषयमा राय सल्लाह दिने ।
- मन्त्रालय र विभागको माग बमोजिम विभिन्न बैठक, गोष्ठी, कार्यशाला, सम्मेलनमा सहभागी हुने ।
- मन्त्रालय र विभागको आवश्यकता अनुसार र माग अनुसार प्रशिक्षक भइ तालिम प्रदान गर्ने ।
- अस्पतालहरेक किसिमले अपाङ्गमैत्री बनाउन आवश्यक पहल गर्ने ।

५) शैक्षिक गतिविधि र अनुसन्धान

- सम्बन्धित परिषद्को अनुमति अनुसार शैक्षिक कार्यक्रम संचालन गर्ने र सो को लागि चाहिने सम्पूर्ण प्रशासनिक, आर्थिक, प्राविधिक र अन्य जिम्मेवारी बहन गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक कार्यक्रम संचालनको लागि कुनै संस्था संग समन्वय र साझेदारी गर्नुपरेमा सोको जिम्मेवारी बहन गर्ने ।
- शैक्षिक तालिमको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- शैक्षिक कार्यक्रम संग जोडिएका वा अनुसन्धानमुलक खोजको लागि आवश्यक समन्वय र पहल गर्ने ।
- शैक्षिक कार्यक्रमको लागि विभिन्न विभाग संग समन्वय गर्ने ।
- अनुसन्धानमुलक गतिविधि गर्ने गराउने ।
- अनुसन्धानमुलक गतिविधि गर्न विभिन्न विभाग संग समन्वय गर्ने ।

५) अन्य कार्यहरू

- अस्पतालमा फिजियोथेरापीसम्बन्धी उपकरण खरिद गराउनु पर्ने भएमा माग अस्पताल निर्देशक वा मे. सु.समक्ष पेश गर्ने ।
- फिजियोथेरापीसम्बन्धी विभिन्न नीति तथा कार्यक्रम बनाउने र कार्य क्षेत्रमा अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गरी समस्याको चाप अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।
- अस्पतालमा फिजियोथेरापी सम्बन्धि खरिद भएका तथा अनुदानमा आएका सामग्रीहरूको भण्डारण गर्ने, रेकर्ड राख्ने ।
- विषय विशेषज्ञको रूपमा काम गर्ने ।
- फिजियोथेरापी सम्बन्धि शैक्षिक कार्यक्रम मा क्लिनिकल प्रशिक्षकको रूपमा काम गर्ने ।
- उपकरण मर्मत संभार गराउने र आवश्यक निर्देशन दिने ।

६) कार्यक्रमको लक्ष्यसंगसम्बन्धी

- अस्पताल प्रमुखले सुम्पिएको कार्यक्रमको लक्ष्य समयमै पुरा गर्ने ।